
Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

8.2.2022

Asia: HE 220/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

<https://www.eduskunta.fi/valtiopaivaasiakirjat/HE+220/2021>

Neste kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon asiassa. Pidämme lain kokonaisuudistusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena toimenä. Haluamme kiinnittää huomioita seuraaviin kysymyksiin:

Viranomaisten tehtävät

Lakiesityksessä esitetään uusia viranomaisvastuita mm. rekisterien ylläpitämiseen.

Viranomaisyhteistyö ja riittävät resurssit viranomaisyön hoitamiseen tulisi varmistaa, jotta Suomen logistiikan kansainvälinen kilpailukyky ei kärsi.

Puollamme myös muiden tahojen ehdottamaa ajatusta siitä, että neuvonta tulisi saada osaksi VAK-lain ennakkovalvontaa. Asiantunteva neuvonta lisäisi VAK-kuljetusten turvallisuutta. Myös neuvonnan tarve tulee ottaa huomioon viranomaisresurssien riittävyttä varmistettaessa.

Kuljettajan vastuun lisääminen

Lain perustelun kohdassa 4.1.14 uuden sääntelymallin mukaan kuljettajan katsottaisiin jatkossa edustavan kuljetuksen suorittajaa, ja velvollisuudet kohdistuvat myös häneen samalla tavalla kuin muihin kuljetuksen suorittajan palveluksessa oleviin, laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaviin.

Kuljettajan vastuuta halutaan lisätä vertaamalla häntä kuljetuksen suorittajaan. Lainsäädännössä tarkoitettu kuljetuksen suorittaja käsitetään nykyisin olevan lähes poikkeuksetta työnantaja.

Suurimmassa osassa polttoainekuljetuksia harjoittavissa yrityksissä kuljettaja on palkattu työntekijä, jolla ei ole kuljetusyrityksessä varsinaista päätäntävaltaa. Tässä on mielestämme iso riski menettää alalle pyrkivien kuljettajien kiinnostus siitä syystä, että kuljettajaan voisi kohdistua myös mahdollisia sakkorangaistuksia, joihin he eivät voisi kaikissa tapauksissa suoranaisesti vaikuttaa.

Sakkorangaistus voidaan laajentaa myös väliaikaiseen ajoluvan menetykseen, jonka ajaksi kuljettaja voisi menettää kokonaan mahdollisuuden myös työnsä suorittamiseen ja toimeentulon hankintaan.

Alalla on tälläkin hetkellä kuljettajapula ja siitäkin syystä katsomme, että ei olisi tarpeen luoda lisäpainetta vaikeasti hallittavilla vastuiden laajentamisilla.

Alueelliset kuljetusrajoitukset tiekuljetuksissa

55§ kohdalla olemme ymmärtäneet, että tämän muutoksen on tarkoitus tuoda selkeyttä ja kriittisyyttä kuntakohtaisten rajoitusten luontiin, ja pyrkiä selkeämpään ja tasalaatuisempaan käytännön suunnitteluun uusia rajoituksia valmistellessa. Kyseiset vaarallisten aineiden kuljetusrajoitukset vaativat laajaa ymmärrystä ja näkemystä rajoitusten vaikutuspiiristä kaupunki- ja kuntatasolla. Puollamme kuljetusten käytännön selkeyttämiseen sekä laadukkaaseen rajoitus-suunnitteluun johtavaa mallia.

Kuljetuksen osapuolten velvollisuudet huolehtia kuljetuksen turvallisuudesta

64§ Lähettäjän velvollisuudet tie- ja rautatiekuljetuksessa -kohdassa mainitaan, että jos lähettäjä toimii kolmannen osapuolen puolesta, kolmannen osapuolen on ilmoitettava lähettäjälle kirjallisesti lähetyksen sisältämistä vaarallisista aineista ja annettava kaikki tiedot ja asiakirjat, joita lähettäjä tarvitsee täyttääkseen velvollisuutensa.

Kohdan perusteluissa ei ole tuotu esille sähköistä vaihtoehtoa, kuten muissa vastaavissa kohdissa. Kohtaan tulisi sisällyttää mahdollisuus toimittaa vaadittavat tiedot parhaiten soveltuvalla tavalla.

Kunnioittavasti,

Mattias Hellström
Yhteiskuntasuhdepäällikkö
Neste Oyj